По конфіскаті — другий наклад.

Ч. 60 (10.443). Львів, середа 18. березня 1925. Почтову належитість оплачено гуртом. Рік XLIII.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДЕННО ПЕРЕДПОПУДНЕМ

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок 10, II. пов.
Конто почт. щад. 143.322.
Адреса для телеграм: „Діло" Львів.
Нач. Редактор приймає від 10—11 год. передпол.
Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА: Місячно в краю 4·20 зл.
ЗА ГРАНИЦЕЮ: В Америці 1 дол., Франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр., Італії 7·50 зл., Німеччині 7·50 зл., Швайцарії 5 шв. фр., Чехословаччині 30 ч. к. Румунія 150 леї, Болгарії 7·50 зл., Австрії 7·50 зл. Зміна адреси 1 зол.

В справі оголошень звертатися до Адміністрації.

ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 17 сот.

Знуждоване село.

Нарешті справа допомоги голодному селу посунулася помітно вперед і ввійшла на шлях організації. В днях 8. і 15. ц. м. відбулися довірочні наради представників громадських установ, на яких переведено широку дискусію на тему засівної кампанії, розмірів голоду на селі та розглянено способи і засоби порятунку перед неминучою катастрофою.

Дві недільні наради ствердили, що стан засівів є марний; що помітна земельна площа взагалі не є обсіяна; що в звязку з минулорічним недородом сільське населення нуждує, а в останньому часі вже й голодує; що без огляду на менше або більше додатний вислід слід приступити до акції для припинення голодової катастрофи та що та акція повинна прийняти економічний й гуманітарний характер.

Щож завело наше село в страшні обійми голоду?

Спробуємо коротко дати відповідь на поставлене питання. Перш усього західно-українські землі в погляду на простір управної землі і число населення можна вважати перенаселеними країнами. Особливо перенаселеною є Сх. Галичина, в якій пересічно на 1 км. кв. припадає біля 80 мешканців, а є й повіти, де це число досягає 140 мешканців на 1 км. кв. Одночасно українські землі під Польщею не мають промислу, є чисто хліборобськими країнами — і то з одного боку країнами великих латифундій, з другого країнами селянського пролєтаріяту. На цілій західно-українській території переважає тип дрібного, нужденного селянського господарства, а саме господарства халупничі до 1 га землі, карловаті до 2 га і дрібні (до 5 га землі). Крім того в самій Сх. Галичині маємо понад 1 міліон зайвих рільних робітників. Коли до того додати недостачу комасації й меліорації та знищення й запустіння землі через воєнні події на території західно-українських земель, виснаження землі через недостачу й неспроможність набуття погноїв, то будемо мати жахливу картину хліборобського занепаду.

Сх. Галичина й перед війною, коли все таки звертадося увагу на піднесення хліборобства й видатности землі, не була проживно активною, не вважаючи на дуже мінімальні вимоги нашого селянства. Проживний недобір в Сх. Галичині висловлювався перед війною в цифрі 70 міл. корон, то зн. у відношенні до покупної вартости польського золотого менше-більше в цифрі 200 міліонів зол. Цей недобір покривано припливом грошей ні зарібкової, сезонової еміграції в Прусах і Зєдинених Державах Півн. Америки. Від початку війни відпала сезонова еміграція до Прус і Америки, а тим самим мінімальний проживний біланс від 10 літ є невирівнаний, незрівноважений. За 10 літ .ой недобір, числячи по 200 міл. в рік дасть суму 2 міліярдів зол. Значить, колиб навіть не було недороду, війни і воєнного знищення, го скорше чи пізнійше мусіло би прийти до кризи, до катастрофи хліборобського населення.

Та це ще не все. Кольонізація українських земель польським напливовим елементом відібрала українському малоземельному й беземельному селянству в значній мірі його прадідівську, як не матеріяльну — то моральну власність, його варстат праці, заробітку і прожитку. В Сх. Галичині скольонізовано напливовим елементом до 180 тисяч га землі, головно цивільним мазурським населенням, а на Волині до 80 тисяч га землі повернено на цивільну кольонізацію й військове осадництво. Отже разом до 560 тисяч моргів землі на українській території втратило українське селянство як свій варстат праці, заробітку і прожитку. До того слід додати митову й податкову політику та земельне законодавство.

Ціни хліборобських продуктів довгий час були що найменше на половину низчі від передвоєнних, а осягнули передвоєнний парітет або й його значно перевисшили аж в останньому часі, себ-то в хвилі, коли селянин, розуміється — багатший сам почав купувати збіжа. Одночасно податки зросли на 2 і пів до 3 разів у відношенні до передвоєнних. На добавок податки на „кресах" є втричі вищі від податків в корінній Польщі. А до тих податків в осени приходить іще маєтковий податок у висоті 300 міліонів та зворот опроцентованих кредитів на осінні і весняні засіви. Правда, маєтковий податок торкнеться тільки частини нашого селянства, хоч — як доказують численні посольські інтерпеляції — скарбові уряди на „кресах" обдаровують маєтковим податком також малоземельних селян. Це друга серія „благ", які — поминаючи непоріп — мусіли довести до девастації села і вбгати його в залізно-смертельні кліщі голодової катастрофи.

Та й це ще не все. Світова війна знищила цілі полоси, а багато сіл змела з лиця землі. Знищення будинків в самій Галичині ще за Австрії було обраховане на 3 і пів міліярда австр. корон. Згодом те знищення доповнила ще війна польсько-українська і польсько-більшевицька. Світова війна виказувала тільки в Сх. Галичині знищення $^{1}/_{6}$ всіх мешкальних будинків і до 240 тисяч господарських обєктів. На польсько-українську і польсько-більшевицьку війну припадає понад 60 тисяч знищених будинків. Таким чином понад пів міліона будинків в Сх. Галичині зникло з лиця землі. Коли до того додати такуж кількість знищених будинків на Волині, Холмщині, Підляшу й Полісю, то одержимо жахливу цифру 1 міл. знищених будинків.

Обовязком держави було відбудувати знищені будинки. І справді Австрія започаткувала відбудову, але з розвалом наддунайської імперії відбудова полишилася

село мусіло хоч частинно власними засобами і самочинно перевести відбудову. А переведення відбудови, хоч як мало раціональної, навіть найнужденнійшої, витиснуло зі села всю готівку та ще й пхнуло його в нові борги. А це знову причинилося до поглиблення катастрофи українського села.

Яловість землі, знищення будинків, пасивний проживний біланс, кольонізація, податкова й митова політика, а вкінці недорід спричинили засівну і голодову катастрофу. До того слід ще додати дегенерацію в области ростинній й годівлі худоби. Ростинність скарловатіла, худоба здегенерувалася,

Наведені в горі причини й обставини творять сумну, пригноблюючу картину положення українського села.

Вкінці ще одна замітка: чи на селі є голод, чи тільки признаки голоду? На це питання слід коротко відповісти вже хоч би тому, що деякі міщухи не дуже беруть собі до серця положення села, а навіть відважуються твердити, що голоду нема. Очевидно, в їхньому розумінні тільки тоді приходилось би говорити про голод, колиб вони його наглядно бачили, колиб заістнувало людожерство. Але як довго в міських крамницях можна одержати за гроші все, чого душа забажає, то ясно, що голоду нема. Ті люди не входять в те, що селянин не має зломаного щелюга, щоб він випродує все, що ще лишилося після фантування за неплачені податки і премій польської примусової асекурації — вони знають тільки те, що за гроші можна все дістати. Не будемо приводити статистичних даних, бо на їх зібрання з автопсії потрібно великої машини і багато часу, а вкажемо тільки на одно: збіжевий збір в цілій Польщі в р. 1923 був такий, що на голову припадало 210 кг. збіжа, а в р. 1924 на голову припадає тільки 129 кг. — тоді, як проживна рація польського жовніра, рація невистарчаюча виносить 186 кг. Колиж на голову кожного мешканця під Польщею припадає 129 кг. збіжа, а прецінь в корінній Польщі був середний врожай, а в Познанщині навіть значний врожай, то на мешканця „кресів" може припасти найбільше половина виказаного збіжа, себто 60 кг. А що нормальна проживна рація виносить пересічно 200 кг. на рік на голову, то рація „кресовця" не досягає навіть третини нормального споживного контингенту. І тут міститься відповідь на запит про голод. Голод є, і то голод великий, який приносить з собою пошести, який може перемінити наше село в одно велике і страшне цвинтарище. Нашим обовязком напружити всі сили, покинути апатію і взятися до ратункової акції в імя кличів гуманности і в імя будуччини нашого народу.

Ф. Ф.

* * *

В днях 8. і 15. ц. м. відбулася довірочна нарада громадських діячів в справі невиносимого положення українського села.

Почин до скликання такої наради дали робітники української преси. Першу нараду (8. ц. м.) відкрив през. Юл. Романчук. Проводив д-р В. Загайкевич з Перемишля, секретарював ред. М. Матчак. Довший, вичерпуючий реферат про положення села в звязку зі засівною кампанією і голодовою катастрофою виголосив інж. Юл. Павликовський. З прикметною собі всебічністю промовець цифрами ілюстрував незавидне положення села, головно зупиняючись на засівній кампанії і її безвиглядности. Опісля промовляв Ф. Федорців, закликаючи зібраних створити громадський комітет допомоги „Голодному селу" на зразок колишнього комітету допомоги „Голодній Україні" та розпочати зарадчу акцію економічного й гуманітарного характеру. З черги промовляв В. Целевич про допомогу дітям. В дискусії забирали голос: проф. М. Галущинський, п. К. Малицька, д-р Ол. Барвінський, д-р Стахів, д-р В. Охримович, ред. О. Павлів, В. Мудрий, О. Навроцький, Юл. Павликовський, С. Герасимович і ин.

Після переведеної дискусії зібрання відложено до найблизчої неділі, щоби вислухати голосів провінції. І справді 15 ц. м. явилися у Львові представники Перемишля, Станиславова і Тернополя. В нараді взяли участь 42 представники найповажнійших центральних і провінціональних громадських установ та висланці селянства. Ці останні в не-

Red. czas. „Diło" we Lwowie. Pr. 176|25 W Imieniu Rzeczypospolitej Polskiej! Sąd okręgowy karny, jako Trybunał prasowy we Lwowie orzekł na wniosek Prokuratury Państwowej, że treść czasopisma „Diło" Nr. 55 (10.438) z dnia 12. III. 1925 r. w artykułach pod tytułem: 1) „Swoboda diłannia między słowami: derzawy... a: zbidno. 2) „Rewizja traktatiw 1919 r. i zachidno ukrainśki zemli" a) między słowami: obicialy... a: miżnarodnoju, b) po nich... a: istnuje, c) urjad... a: czywsia. 3) Cudzysłów przy pierwszym wyrazie tytułu artykułu na stronie drugiej, w kolumnie czwartej, a) w tymże artykule między słowami: Interpelantiw... a: Wicza, b) ciałam i in... a: w 1923 r., c) 1924 r... a: rozibnala, d) domom... a: Koły, e) cz. 410423 pr... a: Szczo, f) od słowa: hrywnoju... do końca tego artykułu zawiera znamiona zbrodni z § 65 a) u. k. ad 1) 2) a) b) c) występku z § 300 ustawy karnej ad 3) a) b) c) d) e) i f) uznał dokonaną w dniu 11. marca 1925 r. konfiskatę za usprawiedliwioną i zarządził zniszczenie całego nakładu i wydał w myśl § 493 p. k. zakaz dalszego rozpowszechniania tego pisma drukowanego. Zarazem wydaje się nakaz odpowiedzialnemu redaktorowi tego czasopisma, by orzeczenie niniejsze umieścił bezpłatnie w najbliższym numerze i to na pierwszej stronie. Niewykonanie tego nakazu pociąga za sobą następstwa przewidziane w § 21. ust. druk. z 17. grudnia 1862 Dz. p. p. Nr. 6. ex 1863. t. j. zarządzenie za przekroczenie na grzywnę do 400 Zł. P. Lwów, dnia 13. marca 1925.

Hawel.

На бистрих хвилях політики.

Скшиньскі у Парижі.

Париж, 11. березня 1925.

Не помогли декляраці у соймі, не врятували ситуацію щоденні візити польського амбасадора на Quai d'Orsay.*) З Парижа приходили звістки щораз грізніші

А приїхав incognito тому, що його ніхто не прохав; навпаки: наскільки нам відомо, його приїзд приніс мало приємного для Ерріо і так уже у клопітному становищі. Правда, що французький посол у Варшаві довідався про подорож Скшиньского в найостаннійшій хвилині.

На другий-же день по приїзді (довелось змобілізувати всю польську пропаганду) появилась у „Matin-і" стаття, інтервю з Скшиньским, на всю першу сторінку, пера самого Sauerwein-а. Досить глянути на чорні надписи заголовку, щоби зрозуміти, що саме болить Польщу: „Німецька гра", „Европейський мир", „Недоторканість польських кордонів"..

Як Скшиньскі і не хотів забігти першим до Ерріо, щоби „виложити справедливі домагання Польщі", а вже Ерріо бачився з Чемберленом. Що вдієш?—хоча Польща і має в Парижі свого амбасадора, а не міністра—значить: велика держава, а проте Велика Британія... ну... трохи більша. Отже перша зустріч Ерріо з Чемберленом закінчилася комунікатом для преси, де про Польщу ні слова. Того-же дня Ерріо улаштував сніданок „інтимний" — для Чемберлена. „Інтимність" не пошкодила тому, що на сніданку було 18 послів, між иншими: Франклен-Буйон, німецький посол фон Геш і... Красін. Скшиньского на сніданок не запрохали, а щойно по сніданку відбулося побачення Ерріо з Скшиньским. З дальшого ходу подій можна уявити собі зміст цієї розмови.

Врешті, під вечір, Чемберлен і Ерріо мали головну розмову. І тут виявилось, що Англія категорично відмовляється гарантувати кордони Польщі і —

—не хоче, щоби умовини Риського миру найшли собі ґарантію в пакті. Не настоював на ньому і Ерріо. Така переміна фронту, від часу мого останнього листа, сталась — як тут оповідають у компетентних колах—тому, що Красін не вважав можливим переносити в Европу питання суперечки між С. Р. С. Р. та Польщі. Знов таки—за це не беру відповідальности—тут гадають, що на заяву Красіна вплинули останні дебати в Тифлісі на сесії ВЦКА, де кажуть, українські делеґати критикували деякі точки політики С. Р. С. Р. відносно Польщі *) (про це можна буде дізнатись щойно тоді, коли прийдуть сюди радянські часописи).

Отже **тимчасово** про Ригу тут не чувати, а проте Чемберлен ясно зазначив, що на англійський погляд кордон біля Данціґу і „коридора" треба виправити в користь Німеччини. Ерріо заявив, що він **не настоює** на включенні Польщі в пакт і що Польщу можна буде **пізнійше** прийняти до нього. Крім цього Ерріо додав журналістам, яких приймав вечером, що весь ії інтерес лежить у згоді з Німеччиною.

Навіть радикальний орган „Rappel", якого редактор De Mesnil, особисто виступає останніми часами проти Ерріо, висловився з приводу розмов з Ерріо в Чемберленом так: „У всьому цьому лежить питання про життя та смерть Польщі". Про опозиційну пресу нема що й казати. „Matin" ставить не більше й не менше проблему загрози істнування незалежної Польщі і апелює до Німеччини, яка в особі Вільсона ґарантувала незалежність Польщі. „Avenir", орган Мілєрана, пише: „Становище Польщі дуже поважне і нагадує Балкани на передодні війни". Buré в „Eclair" голосить: „Ратуймо Польщу, навіть проти її волі", і далі додає: „Польща наробила силу помилок". Пертінакс в „Echo de Paris" бачить уже на обрії загальну заверюху спричинену Польщею. І нарешті, як епільоґ, „L'Ere Nouvelle", така близька до сучасного уряду, каже: „П. Скшиньскі дуже зле кваліфікований, щоби переконати нас у бажанні буржуазної Польщі жити в приязні зі своїми сусідами. Досить нагадати постійні конфлікти з Литвою, щоденні провокації відносно Данціґу, ворожнечу супроти Чехословаччини та Латвії"...

Ілько Борщак.

*) Франц. міністерство закорд. справ.

*) Про це вже в нас була згадка і нині подаємо звістку про новий знарок такого конфлікту. — Ред.

Памятаймо: Рідна Школа — це народня фортеця, це певний захист у добі лихоліття!!

У. С. Р. Р.

Українізація на Полтавщині.

Робітничо-селянська інспекція перевела обслідування 16 радянських установ Полтави щодо українізації, при чім виявилося, що тільки в кількох установах діловодство цілком або у великій части українізовано. (Спілка робітників освіти, Відділ запису актів цивільного стану, Господарський Союз і Губземуправління), а в такій установі, як інспектура праці, українізацію образовано тільки на 14 проц. Через курси української мови пропущено 265 осіб, що виносить лише 38 проц. тих, що мали пройти, а скінчило курси всього 196 осіб. (Б. 5. III. 1925).

Коли в такому, майже цілком українському місті, як Полтава справа українізації так „світло" стоїть, то як же вона мусить зле стояти в Харкові, Катеринославі, Одесі і инших містах! Та це й не диво, коли всі одвічальні становиска в установах займають надіслані з Московщини комуністи, а як-що й місцеві люди, то з тої категорії, про яких можна сказати, що вони „більші католики, ніж сам папа римський", себ-то такий елемент, що вислугується перед Москвою і також легковажить собі справу українізації, як і правдиві Москалі, — на ділі; на словах, вони, очевидно, є страшними українізаторами!

звичайно чорних красках малювали положення і безпомічність села.

Зібранню проводив д-р В. Охримович, реферував інж. Ю. Павликовський. Опісля В. Целевич і О. Навроцький представили плян організації акції „Голодному селу". Після короткої дискусії, в якій стиралися два дещо відмінні погляди, постановлено розвинути широко закросну акцію в краю і за кордоном з метою відвернути страшні наслідки голоду. До переведення цієї акції покликано до життя **Красвий Комітет допомоги „Голодному селу"**, під проводом през. Ю. Романчука, зложений з передових українських діячів, якого склад буде оголошений в найближчих днях, та вибрано „Комітет праці" в такім складі: Голова: през. Ю. Романчук, члени: сен. М. Черкавський, о. прал. Л. Куницький, д-р Дм. Левицький, інж. Юл. Павликовський, д-р Ол. Марітчак, д-р Ол. Барвінський, В. Целевич, Ол. Черкавський, Дм. Паліїв, Ів. Ліщинський, К. Малицька, Вас. Гресяк, М. Струтинський, Ів. Квасниця і Мих. Кушнір. „Комітет праці" уконституується в найблищих днях, вибираючи трьох заст. голови, двох секретарів і касієра. Крім того до контрольної комісії вибрано д-ра Л. Кульчицького, Ом. Саєвича і Яр. Колтунюка.

Є всі дані вірити, що в такім складі комітет розвине широку і успішну діяльність.

М. ВОЗНЯК. 7)

Шевченко й княжна Рєпніна.

Все це й багато иншого довідалася княжна Рєпніна вже після того, як познайомилася з Шевченком. Опісля вона поїхала з батьками до Седнева, маєтку Лизогубів. В часі їх неприсутности Шевченко знову був в Яготині, в брата княжни Варвари та її братової, щоб подивитися на портрет кн. Рєпніна роботи Горнунга, бо в Шевченка замовили дві копії цього портрета. Відїзджаючи, він обіцяв іще раз приїхати на два тижні — писала далі княжна в листі. „Потім ми вернулися й раз увечері в жовтні входить мій брат разом із паном, що його він тут же й представляє моїм батькам: це був він. Опісля брат говорить: „Ось моя сестра". Я пригадала йому нашу першу зустріч під дощем кілька місяці, тому й ми розбалакалися. Він показався мені простим і невибагливим. Він відразу став у нас своєю людиною, одним із тих, котрі такі догідні на селі, кого приємно бачити у вітальні й кого можна зоставляти одного, не боячися, що він дрібницею образиться. Глафира очевидно очарувала Шевченка; він іще не був закоханий, але міг закохатися при першій добрій нагоді. Тут приїхала моя сестра. Кілька днів потім по її приїзді я довідалася про смерть мого дорогого Хрущова; найближчого дня я захорувала на цю невралґію, про котру вам писала; вісім днів я не виходила з моєї кімнати. Протягом цього часу Шевченко прочитав одну зо своїх поем і всі дами були в захопленні. Я знову появляюся на горизонті — він спочутливо розпитує про моє нездоровля, я знов бачу його що дня — він мені подобається — але спокійно, саме так, як це могло й повинно було бути. Глафира подавньому — його сонце, а вона держиться просто й з тактом. Раз увечері він пропонує прочитати нам свою другу поему під наголовком „Слепая"*). Сестра зосталася з мамою; ми не хотіли, щоб в її присутности читалася річ, котра нагадувалаб їй про стан її очей. І ось він починає читати. О колиб я могла передати вам усе, що я пережила в часі цього читання! Які почування, які думки, яка краса, який чар і який біль! Моє обличчя було все мокре від сліз і це було щастям, бо я мусілаб була кричати, колиб моє хвилювання не знайшло цього виходу для себе: я відчувала болісний біль у грудях. Після читання я не сказала нічого; ви знаєте, що при всій моїй балакучости я трачу від хвилювання здатність говорити. І яка мягка, чаруюча маніра читати! Це була захоплююча музика, що співала мелодійні вірші на нашій гарній мові, здатній усе висловити. Пізнійше, коли я могла говорити, я сказала йому: „Коли Глафира продасть свою першу картину й віддасть мені ці гроші, як вона обіцяла, я замовлю за них золоте перо й подарую вам його". Перед сном я так гаряче молилася, я так пристрасно любила увесь світ, я була така добра, — боюся, навіть ліпша, ніж я є в дійсности!

„Шевченко зайняв місце в моїм серці, я часто думала про нього, я бажала йому добра й бажала сама зробити йому добро, притім при моїй палкости, — зараз і можливо найбільше. Потай і без свідомости цього я відчувала заздрість іззa того, що він більше звертав увагу на Глафиру. Моя радість була може занадто доброю, сум починав ставати недобрим. Одного вечора він пустував, гнув теревені й плів дурниці. Побачивши його раз великим, я хотіла завсіди бачити його великим; я хотіла, щоб він був незмінно святим і осяяним, щоб він ширив правду силою свого незрівняного таланту, — й хотіла, щоб це сталося через мене. О хитросте й лукавство „я", цього ненаситного „я", котре не хоче вмерти й котрого я не в силі сміливо вбити! — Я говорю йому: „Чи можливо, щоб вам, котрому дано бути настільки добрим, давало вдоволення стати тим, чим ви тепер. Того дня, коли ви нам читали „Слепую", я так гаряче молилася за вас!" Тут він схопився, схопив мою руку й поцілував її; нема що вам казати, чи це зробило мені вдоволення. Це було зайве вітрило, щоб приспішити бистрий біг мого човна. Минає ще кілька днів і я довідуюся від мами, котра вже не покидала своєї кімнати, що на одній весільній вечірці (я вже говорила вам, що ніде так не люблять бавитися, як у нас) Шевченко мав слабість випити більше, ніж треба було. Неначе гострий ніж проколов моє серце. Треба покарати його за це — але як? Передтим я взялася переписати йому вірші; і ось я покористувалася цим і додала там кілька алегоричних рядків, що їх хочу вам тут переписати. На однім боці листу написано: „Небагатьом дала доля ліру й сопілку, але ті, котрі мають серце, люблять вслухуватися в брязкання співців, що захоплені або жалібно співають, і у відповідь за їх золото є у них для власників високого таємна молитва й щирі бажання, і вони (ті, котрі мають серця), чекаючи в будущині прегарного, вигукнуть: бідна Оксано (це — імя героїні поеми!) люде тебе погубили й твій поет забуває тебе!" На другім боці листу написано: „Янгол-хоронитель поета сумно літає над його головою, обтяженою грішним сном. Він припинив свій лет, його погляд повний болісної любови. Він прикриває його крилами — й молитва, що її можуть зложити тільки мешканці неба, котрі осягнули вповні те, що є огляданням божества, — виривається з уст його за повірене йому начиння, в котре творець влив стільки прегарного! Гріх і згіршення стараються похитити начиння й чиста, золота течія на самім краю готова виточитися з нього й бути проковтненою болотом розпусти... Гаряча сльоза впадає з очей янгола на серце поета — воно його пропалила й обновила; він не погибне! І розкаяття окривається білим одягом, за невинність".

(Продовження буде.)

*) Уже з наголовка видно, що Шевченко написав цю поему по-російськи, а саме в осени 1842 р.

Шкільний плебісцит.

Перепони проти шк. акції на Чортківщині.

Населення Чортківщини взялося дуже енергічно до плебісцитової акції і вона вже була би закінчена, коли би не пасивний спротив органів адміністрації.

Перш усього наказні війти почали відмовляти ствердження власноручности підписів. Інтервенції у старости не відносили успіхів, доки не вийшов розпорядок міністра внутрішніх справ з дня 19. лютого ц. р. Вслід за тим старосто заявило нашій делегації, що видало відповідні зарядження війтам.

Та показується, що старосто не має екзекутиви або з розмислом проволікає справу, бо війти в кільканайцяти селах під впливом погроз і агітацій з польської сторони дальше відмовляються від легалізації підписів. Що більше, на зборах Ради повітової дня 9-го ц. м. виразно винесено ухвалу, що війти не сміють легалізувати підписів на деклярацiях і що за всяку ціну треба унеможливити українському населенню використання шкільних законів. — Стверджено, що громадські уряди зі сіл Швайковець, Нагорянки, Хомяківки, Скородинець, Старого Чорткова, Колиндян, Дятковець і Романівки не хочуть і дальше легалізувати підписів. Інтервенції у старости не відносять успіху.

В Швайківцях місцевий управитель школи тероризує українське населення, грозячи поліцією (!) тим, що підпишуть шкільні декларації. Також шкільні власти роблять перепони. Референт шкільної ради повітової в Чорткові відказався дня 9. ц. м. приняти декларації з громад Росохач, Свидова, Сосолівка і других, виясняючи, що справа приняття декларацій є особистою справою шкільного інспектора. Тимчасом шкільний інспектор „виїхав на візитацію шкіл" в повіті і не знати, коли він поверне.

Поліція забирає і дре шкільні декларації.

В селі Тенетниках рогатинського повіту на донос польської учительки Кочаньскої скомпромітованої ріжними романтичними історіями — забрали дня 9. III. поліцаї Пішкевич і Пстрак з постерунку в Букачівцях — вже готові і потверджені громадським урядом (війт Поляк) декларації, як рівнож брошуру Целевича: Про шкільні польські закони на постерунок в Букачівцях. Перед тим ходили по хатах і випитували поодиноких батьків дітей, на що вони підписували декларації, хто їх приніс до села та грозили за те ріжними карами й арештом. Нічого не помогли вияснення секретаря громади Федя Трача і війта Івана Собчишина, що вони дістали і показували їм інструкцію від староства в Рогатині, що уряд громадський обовязаний стверджувати декларації та що це законна робота. Коли війт прийшов на другий день на постерунок в Букачівцях за сконфіскованими деклараціями, там в його очах декларації поліція подерла а брошури не звернула. Озлоблені й ще краще освідомлені поліцією селяне підписують другі декларації.

„Katolickie słowo" наказного війта.

В громаді Домажир, повіт Городок Ягайл. зголосилися дня 1. березня цр. батьки 43 українських дітей з виповненими шкільними деклараціями у наказного війта ренегата Иосифа Сеньова в ціли легалізації їх. Війт відмовився від ствержування декларацій, а в добавок зійшов на постерунок поліції — кличучи її на „поміч". Війт, командант постерунку М. Антонішин і один радний пішли о год. 8. вечером до місцевого пароха о. Александровича. Антонішин заявив пароxові: „Doniósł mi posterunkowy Łazarkiewicz, że w nocy roznoszono po chatach jakieś lotne pisma, które miały wyjść od księdza". Священик пояснив йому, що це були шкільні декларації, які війт законом є обовязаний легалізувати. На це відповів війт: „a ja daję katolickie słowo, że nic stwierdzać nie będę. І справді додержує війт свого слова, бо не хоче легалізувати підписів а до повітового міста далека дорога, бо аж 6 миль. Громадяне внесли зажалення до староства, але не знати, чи це що поможе. Також місцева поліція старається ріжними способами відстрашити людей від підписування декларацій, викликає їх на постерунок і випитується їх хто це „бунтує" їх проти польської школи.

„Nie pozwalam!"

Громадяне Жорниск, пов. Городок Яг., зголосилися дня 1. березня у громадського комісаря п. Вакермана, щоби легалізував їх підписи на шкільних деклараціях. В часі, коли Вакерман став легалізувати підписи, впало двох місцевих радних Поляків Кульчицкі та Мяленьскі з криком: „Co to jest? Co się tu podpisuje? My tego nie chcemy i nie pozwalamy". Місцева учителька агітує проти української школи такими методами, що підчас науки глузує з батьків українських дітей, запевнюючи, що всі їх заходи є даремні.

Вічевий рух.

Дня 28. лютого цр. відбулося в Борщеві повітове віче в справі шкільного плебісциту. По рефераті адв. д-ра Лунева і дискусії рішено, що в кождій громаді твориться негайно комітет батьків, до якого обовязково входять місцеві парохи. Цей комітет має до 15. березня перевести цілу акцію, а з окрема припильнувати, щоби всі батьки українських дітей в шкільнім віці виповнили декларації і підписали в громадськім уряді. Плебісцитова акція в повіті є в повнім ході. Староство в Борщеві видало дня 6-го березня цр. обіжник до всіх громадських урядів з поясненням, що ті є обовязані удостовірювати підписи батьків на деклараціях і не вільно їм за те побирати ніяких оплат. Не вважаючи на те, місцеві урядові чинники роблять усякі перепони легальній плебісцитовій акції.

На увагу Городеччани!

В четвер дня 19-го березня (марта) 1925 р. відбудеться о год. 12-ій в полудне в Городку Ягайлонськім в салі „Помочи" Віче в шкільних справах. Обовязково взивається до участи відпоручників з усіх громад повіту зі звітами в ходу шкільної акції. За Комітет: о. Ел. Роздольський, д-р Степан Біляк.

* * *

Делегат міністерства внутрішніх справ у Львові.

В суботу дня 14. березня запросив спеціяльний делегат міністерства внутрішніх справ Г. Сенкевіч кількох членів Головної Управи Українського Педагогічного Товариства і референта правної поради товариства на конференцію, яка відбулася в будинку польської дирекції поліції у Львові і тревала від 7-ої до 10·30 вечером. Делегат міністерства приїхав до Галичини в ціли розсліджений всіх надужить адміністраційних властей в справі шкільної акції, поданих до відома центральній владі нашими послами. Члени Головної Управи представили загальний стан справи і предложили до протоколу три обширні залучники про нові факти надужить адміністраційних властей, органів державної поліції і громадських урядів та шкільних властей і поставили цілий ряд домагань, між иншим потребу продовження речинця внесення декларацій, тому, що через безправні шикани людність є позбавлена можливости внести декларації до 31. III. цр.

Делегат заявив, що він не має ніяких повновластей до видавання розпоряджень, що його місія обмежує лише до слідства і що всі наші домагання подасть до відома центральній владі.

Делегат обїзджатиме передусім ті повіти, щодо яких українські посли внесли інтерпеляції.

Диплоьматичний цукорок.

Т. зв. польська побіда у данціґському конфлікті на терені Ліґи Націй.

На біжучій сесії Ради Л. Націй розглядали конфлікт між Данціґом і Польщею. Джерело конфлікту, який по правді істнує від часу створення новітньої польської республики з її північними кордонами, істнуватиме й на дальше: воно випливає з аномалії т. зв. данціґського кордону й підпорядкування сутонімецького міста впливам польської держави в імя її великодержавницьких інтересів. На цім тлі виринають раз-у-раз суперечки, щодо ріжних справ, з яких кожна з окрема є по суті сущою дрібницею. Такою дрібницею була й остання афера почтових скриньок, яка наробила стільки галасу й опинилася аж на форум Ради Ліґи Націй.

Попри це найшлись там ще й инші дрібні спірні справи, як польська портова поліція, поділ т. зв. портового табору між Польщу і Портову Раду, на чолі якої стоїть делегат Ліґи, польська залізнича дирекція на території вільного міста та вкінці справа підпорядкування Данціґа польському митному законодавству.

Референтом справи був еспанський делегат Хінон де Леоне. Польська преса хвалить Хінона а навіть зненавидженого високого комісаря Ліґи Мек Донеля за те, що вони заховувалися зовсім льояльно до Польщі в часі дебати. Тіж газети запевняють, що Польща віднесла цим разом повну побіду над Данціґом а рівночасно новий великий успіх на терені Ліґи.

Пригляньмося, як цей успіх виглядає. Почтові скриньки вправді в Данціґу залишають, але остаточну децизію в тій справі прийме десь в осени ц. р. міжнародній трибунал у Гаві. Дирекція польських залізниць має остати в Данціґу. Давнійше весь портовий табор належав до Польщі. Тепер його поділять між портову Раду і Польщу. Рада Ліґи матиме в пристані свою поліцію з польським звязковим старшиною. Данціґ виконуватиме польські митні розпоряди і закони.

Щоби в майбутньому скоротити дотеперішню довгу процедуру полагоджування польсько-данціґських конфліктів, які вже надоїли Раді Л. Н., доручила Рада Л. Н. Хінонові де Леоне виробити на найближчу сесію проєкт нової процедури. На засіданню була порушена і справа данціґської державности. Ліґа стоїть на становищі, що Данціґ не є „суверенною державою" а тільки „вільним містом" згідно з версайським договором. Така інтерпретація вправила в захоплення польську дипльоматію і польську пресу, для якої версайський договір є альфою і омегою усіх мудрощів і справедливости. А проте соломонове рішення Ліґи Н. певне не усуне на майбутнє нових сварок на тему означення правно-державного становища Данціґа і його відношення до Польщі.

Всеж, на перший погляд здавалось би, що Польща дійсно осягнула в Женеві побіду над Данціґом. Однак коли зважити, що на черзі політичного дня стоять англійсько-німецькі проєкти ґарантійного пакту, то вся ота „побіда" стане у дуже проблематичному світлі. Адже в найблизших місяцях може ждати Польщу позбавлення цього данціґського коридору й цілого Поморя. Супроти тої перспективи сатисфакція, яку нині отримала Польща від Ради Л. Н., є нічим иншим, як лише дипльоматичним цукорком для заспокоєння схвильованих нервів польської преси. Західні дипльомати стоять на старому як світ принціпі, що не слід нікого дратувати дрібницями там, де діло йде про поважну справу.

Із взаємин між радянською Україною і Росією.

На останній сесії союзного ЦВК. в Тифлісі, при обговоренню експозе Рикова про міжнародне і внутрішнє положення, делегати України підносили цілий ряд дорікір адресою союзного уряду.

Делегат Федотів говорив про недостачі в ділянці сільсько-господарського кредиту. На основний капітал центрального сільсько-господарського банку дано було 43 міл. карб., а в результаті кредитові установи України лишилися без основного капіталу. Далі Федотів говорив про затягування справи признання 25 міл. кредиту на комунальне господарство та скаржився, що Україна на боротьбу з недородом дістала всього 2,300.000 карб., коли її потреби значно більші, та що комісія Рикова з запізненням дала для України додатково на засіви 300.000 пудів збіжа, з яких Україна не зможе скористати, бо за два тижні вже починаються засіви.

Инші делегати підносили подібні жалі, а делегат Лісовик нарікав між иншим на те, що на Україні мало робиться в справі електрифікації.

Риков на ці закиди викручувався тим, що Українці нібито самі винні, коли в них недостає збіжа на засів, бо вони це мали полагодити у власній управі, а тепер, мовляв, забороняють нам вивозити з України заготовлений там раніш для инших частин Союза хліб і тим „зривають" цілу ратункову кампанію.

Щодо сільсько-господарського кредиту, то Риков признав, що центральний банк має не 45 тільки 90 міліонів основного капіталу і „все, що можна було дати на кредитові операції для помочи українському селянству з 90 міл. карб. Союзного банку, було дано", але тутже зробив характеристичну увагу: „Для українського селянства важне питання про розміри кредиту, який йому дається, а не те, щоб основний капітал центрального банку був розділений по окремих республиках".

З цеї уваги слідує, що Союзний сільсько-господарський банк, в основний капітал якого взято із державних сум цілого Союза 90 міл. карб., майже нічого не дав зі сеї суми (один міліон!) для українського банку в його основний капітал, а кредитує українське селянство через якісь кредитові установи на Україні безпосередно з Москви.

Шануючи самостійність окремих республик — казав Риков — нема причини противитися тому, щоби Україна сама зорганізувала ратункову поміч для неурожайних місцевостей, одначе вона дотепер з цим не справилася. З цього висновок був би хіба такий, що „самостійність" окремих республик є шкідлива для їх населення і тому мабуть Союзний банк не дає грошей українському банкові, тільки робить це безпосередно для українських селян поминаючи банк.

Останні вісти.

Мало що не димісія Ґрабского.

На буджетовій комісії польського сойму 16. III. підчас дискусії над буджетом мін. скарбу, пос. Вижиковскі (Визволєнє) і Вісліцкі (Жид) поставили внесення на скреслення 150 тис. зол. з дисп. фонду мін. скарбу. В голосуванні внесення перейшло 7 гол. проти 6. Голосували за ним „Визволєнє" і меншости; проти правиця, вздержалися від голосування ППС., НПР. і Пяст. Предс. комісії Здзеховскі сконстатував, що підчас голосування не було кворум на салі і заявив, що на пополудн. засіданні вважає нового голосування. На пополудн. засіданні комісії послідувала ревсумція ухвали. Тепер Пяст голосував проти внесення. Так виратували уряд Грабского.

Справа димісії Туґута.

В справі димісії віцемін. Тугута прем. Грабскі був на авдієнції у през. Войцеховского. През. є за тим, що Т-ви слід уможливити, щоб остав на становищі. Грабскі думає, що вдасться йому задержати Тугута в уряді. Тугут не хоче погодитися на політику, диктовану премієрові ендецією. Конференції Грабского, Тугута й мін. Смульского були безуспішні.

Що жадає Визволєнє?

Конгрес Визволєня у Варшаві ухвалив м. и.: створення бльоку лівиці в соймі і поза соймом, жадання розвязання сойму і розписання нових виборів на основі дотепер. ординації, покликання Пілсудского до чинної служби в армії.

Кулідж скликає конференцію роззброєння.

Кулідж рішив офіціяльно скликати конференцію в справі роззброєння. Вишле ноту до Парижа, Льондону, Риму й Токіо. „Матен" звідомляє, що франц. амб. у Вашінгтоні переслав на Ке д' Орзей вістку, що в найблизшому часі Келоґ вишле згаданим державам запрошення.

Людендорф канд. на през. Німеччини.

„Монтаґс Морґен" звідомляє, що заноситься на офіціяльну кандидатуру Людендорфа на през. Німеччини.

Париські конференції.

Париські часописи приписують велику вагу дипл. нарадам Еріо з держ. мужами. Еріо переговорюватиме з Чемберленом і Бенешом. До Парижа прибули вже з Женеви Бріян, Бенеш, Іші й Чемберлен. „Пті Пар." звідомляє, що Еріо й Чемберлен обговорять докладно зміни, які слід поробити в протоколі щодо прийняття Німеччини до С. Н., спец. оборонні договори, евакуацію Кольонії й роззброєння Німеччини.

НОВИНКИ.

— **Конфіскати.** Вчорашнє число нашого денника сконфісковано за 2 уступи статті Tertius gaudens, за ціле закінчення статті „Сильна рука" і за закінчення малого фейлетону „Американська позичка".

— **Наш париський кореспондент** п. Ілько Борщак, був першим офіціяльно запрошеним українським журналістом на традиційний банкет, улаштований головою французької посольської палати п. Пенлеве, дня 18. п. м. для представників закордонної преси.

— **Заборона посольського віча.** Пос. Андрій Пашук заповів на неділю (15. п. м.) справоздавче віче в Дрогобичі. Віче мало відбутися в салі „Нар. Дому", що й заповідали афіші, тим більше, що саля „Нар. Дому" найкраще до цього надавалася. Та хоч в згаданій салі відбувалося вже не одно віче, то поліція бажаючи не допустити до відбуття віча, в суботу 14. п. м. спровадила до „Нар. Дому" магістратську комісію, яка винесла рішення, що саля не надається на збір більшого числа людей. На цій основі поліція заборонила віче, бо — мовляв — саля є небезпечна. Не зважаючи на спізнену заборону, в неділю в означеній годині в подвірю „Нар. Дому" зібралося більш тисячі робітників і селян. Пос. Пашук відкрив віче під голим небом. На вступі звернув він увагу на положення селянства й робітництва та перейшов до видачі соймом опозиційних послів. Комісар поліції зараз після цього розвязав віче. Не помогла й інтервенція у старости, який заявив, що ніяким чином не може дозволити на віче під голим небом.

— **Нова поштова тарифа.** Від 15. п. м. обовязує нова тарифа: звичайний лист коштує так само як досі: 15 с., коли ж важить більше як 20 грам. — 25 с. Получений 45 сот.; експрес — 50 сот., поручений експрес — 95 сот.; посвідка за них при висилці — 20 сот., по висилці — 60 сот. Посилки за післяплатою, поза урядовими годинами, зміна адрес або домагання звороту пересилки, рекламація посилок, дуплікати посвідок — 30 сот. За пачки від — 10—15 кільо — 3 зол. 50 сот., за 15—20 кільо — 5 зол. Складове за пачки, денно — 40 сот., найвище до 8 зол. Уповажнення для одноразового відбору посилок — 5 сот., для постійного — 1 зол. Пересилки на „посте рестанте" — 5 сот. Телеграми за слово — 10 сот. (найменше 1 зол.), спішні телеграми слово — 30 сот. (найменше 3 зол.). У пресових телеграмах слово — 5 сот.

— **Поступ у православній церкві.** Урядовий орган православної метрополії в Польщі повідомляє, що св. Синод дозволив співати у православних церквах польський гимн „Боже пось Польскен" — ученикам та жовнірам, для яких цей гимн є молитвою. У православних церквах до цього часу ніколи не співали ніяких світських пісень.

— **Зміна календаря.** Одна з комісій Ліги Націй у Женеві, працює над новим проектом календаря, в якому рік мав би 13 місяців, усі по 4 тижні. Фільольоги та поети матимуть нагоду до придумання назви для нового місяця. На щастя, ми маємо готовий вибір між „маєм" чи „травнем", „мартом", чи „березнем", „груднем" чи „студнем" — і стільки иншими гарними синонімами.

— **О. Василь Дрелех,** парох с. Чижикова під Львовом, просить нас у звязку з новинкою в ч. 34 „Діла" з 15. м. м. зазначити, що підписи, які він зібрав у своїй парохії, були дійсно призначені на адресу митрополитові А. Шептицькому з нагоди його 25-літнього ювилею. Підписи збирав на виразний наказ деканату у Винниках, та нікого з селян не силував підписуватись.

— **Про працю малолітніх.** Окружний Інспекторат праці у Львові звернув увагу працьодавців затруднюючих малолітніх робітників, котрі є зобовязані предложити владі викази малолітніх працюючих в торговлі і промислі від 15—18 літ. Нижче 15 літ до праці не вільно приймати малолітніх. Малолітний працівник мусить виказатися, що скінчив 15 літ, має дозвіл родичів або опікуна вступити до праці та мусить ходити до доповнюючих шкіл. — Кожний працедавець обовязаний у своїм льокалі праці на видній місці вивісити спис затруднених малолітніх робітників (учнів-практикантів-субектів і т. п.).

— **Страх перед Мухою.** В селі Борки Великі, тернопільського повіту заночувало в одного селянина кількох молодих людей. Відійшовши ранком вони залишили на дверях карточку з написом: „Tu nocował Mucha". Вістка про такий випадок рознеслася миттю по всьому селу. На ноги стала поліція. При енергічному слідчому напруженню дійшла вона до висновку, що не був це ніякий Муха, а звичайні подільські парібки, що їхали до Франції на роботу, а вони зовсім безпечні для влади і публичного спокою.

— **Гарний посол** і з середини і зверха, це посол з партії „хлібоїдів" Залуцький, який — як пишуть варшавські денники — переодягнувся в елєґантні вбрання на борг і не мав заміру за них платити. Вірителі мусіли щойно наложити секвестр на його соймову плату.

— **Союз українських купців** повідомляє: Українські торговельні і промислові підприємці обєднані в своїй становій організації „Союз українських купців" у Львові, вул. Галицька 12. III. пов. повинні зголосити всіх своїх без винятку на вік практикантів, субектів і помічників в ціли ведення реєстру. В середу дня 25. березня 1925. припадає свято рим.-кат. Благовіщення. Свято це не є обняте розп. президента Р. П. з дня 15. XI. 1924. № 101 Dz. U. Rz. P., а з огляду на те крамниці в тім дні не мусять бути зачинені.

— **Україніка.** З початком н. р. у Берні Моравськім (CSR). зачав виходити новий щоденний часопис „нової людини" „Ruch". Часопис уже з перших своїх чисел містить деякі відомости з українського життя: культурного, політичного та господарського. З головніщих наводимо такі: 1) про тайні українські високі школи в Польщі, 2) про жорстоке і невпинне пересліпування повстанчого руху на В. Україні, 3) оголошення майже цілої відозви українських послів і сенаторів до українського народу, сконфіскованої в Польщі і багато инших справ як про: стан шкільництва на В. Україні, дещо з її господарського життя, про голод і т. д.

— **Демонстрації в Сорбоні.** На правничому факультеті Сорбони мала місце демонстрація студентів того факультету проти декана за те, що він попереднього дня ввів на університет поліцію. Демонстрація виявилася таким чином, що студенти старалися при допомозі криків та свистів припинити виклад декана Бартелємі. Та вистарчило кілька слів успокоєння з боку декана, щоби демонстрацію припинити.

— **На увагу кол. старшинам.** До ведення дальшої акції в справі охорони прав бувших старшин і підстаршин австрійсько-угорської держави зголосяться інтересовані в найкоротшому часі у власному інтересі особисто або письменно до Воєвідських Комітетів за інформаціями. — *Краєвий Комітет для охорони прав бувших старшин і підстаршин австро-угорської держави.*

— **Пригадуємо,** що Народний концерт в честь Т. Шевченка відбудеться у вівторок 17. березня в салі „Народнього Дому" о год. 7. вечером. 1—1

Посмертні згадки.

Д-р Клим Ганкевич, емерит. секретар чернівецького університету, умер 14. лютого н. р. в Настасові коло Тернополя. Скінчив гімназію в Тернополі, а богословя і фільософію у Львові; зі шкільних товаришів Покійного живе ще о. декан Чубатий в Ступках. Покійний був учителем гімназ. в Перемишлі, Бережанах, Станиславові і Чернівцях, а потім секретарем університету в Чернівцях. Був великим і щирим приятелем молоді, котра його дуже любила; ще нині згадують його ученики дуже живо. Спенсіонувавшися, був якийсь час редактором „Мира" у Львові, заснованого митр. Сильв. Сембратовичем, потім знов вернув до учит. фаху. Вчителював по домах польських панів, де його дуже поважали, хоч він сильно держався своєї народности й обряду. Що неділі і свята співав у церкві „Апостола", „Вірую" або паремії. Перед пару літами витав у чернівецькій церкві іменем гр.-кат. парохіян папського делегата. Написав „Grundzüge der slavischen Philosophi", Психольогію (по українськи) та поміщував свої розвідки в „Archiv f. slav. Philologie" і був довгі літа кореспондентом по важних віденських газет „Die Pressee" і „N. fr. Presse". Через пару літ порядкував архів і бібліотеку в Відні коло Гриґалова у пок. Вол. Федоровича. Лишив доньку, докторку фільософії, котра учителює в чернівецькій учительській семинарії і сина д-ра Григорія, специяліста в церковному праві, що має отворити адвокатську канцелярію у Відні, а мав стати професором церковного права на українським університеті. В. И. П.

Іван Литвин, учитель держ. гімназії в Сокалі, помер дня 4. березня ц. р. в Потоириці по довгій і тяжкій грудній недузі в 35 році життя. Як українїст, останки своїх сил напружував, щоби дати молоді це, чого не дає їй нинішна державна гімназія. За це любила його молодь і постійно оточувала його вдячним роєм. Що справа виховання української молоді лежала йому на серці давав Покійний докази в сокальській гімназії нераз. І коли в березні 1924 розвязано в Сокалі бурсу ім. св. Миколая та Пласт, виключено разом з усіх сокальських шкіл 12 учеників і учениць і усунено двох улюблених професорів, то проф. Литвин був одним з нечисленних, до котрого молодь мала ще довіря. Оскільки його сили позволяли, працював також в читальні „Просвіти" в Потоириці. Покійний уважав за свій обовязок попирати пресу і не забував за Рідну Школу. В приватнім життю добродушний, ввічливий і учинний і длятого тішився загальною симпатією, та залишив по собі щирий жаль. В. И. П.

Зі спорту.

Колеґія спортових суддів у Львові.

Подаємо до відома, що всі запити й письма належить посилати на адресу секретаря колеґії Івана Пачака, Львів, вул. Садівницька ч. 21.

Всіх суддів і елевів місцевих і закордонних та спортових іспитованих комісарів просимо подати негайно точні адреси на руки секретаря.

Судейську колеґію (Секція в Празі) взиваємо надіслати звіт за 1924 р.

В першу річницю смерти бл. п.

Д-р Омеляна Калитовського

відправиться в четвер 19. березня ц. р. о год. 9. рано в церкві Успення Пр. Богородиці (Волоська Церква)

ПОМИНАЛЬНЕ БОГОСЛУЖЕННЯ

1—1 *РОДИНА.*

ОПОВІСТКИ.

Український Наддніпрянський Хор Д. Котка.

У вівторок 17. III. м. Стрий.
У середу 18. III. м. Стрий.
У пятницю 20. III. Львів.
У суботу 21. III. Львів. 1567

Білети на львівські концерти продає Народня Торговля (Ринок 36).

Покутчане-емігранти в Ч. С. Р. в Йозефові пересилали на „Р. Ш." через Вп. Семена Александрука за січень 180 ч. кор., за лютий 150 чк., за березень 165 чк. — Старшина Кружка УПТ. в Коломиї шле Вп. п. Жертводавцям щиру подяку. 1607

Надзвичайні Загальні Збори

Тов-а „Український Інститут для дівчат" в Перемишлі відбудуться 28. березня 1925 р. о год. 5:30 згідно 6. вечером у власній салі з слідуючим порядком денним:

1) Справа кредиту на господарські будинки, 2) Зміна статута, 3) Внески і запити. 1608 1—1 *ВИДІЛ.*

Загальні Збори

Філії „Просвіти" в Перемишлі відбудуться в пятницю, дня 20. п. м. 1925 р. о год. 12. в полудне в салі „Народнього Дому", на які Виділ П. Т. Членів отсим запрошує.

Д-р Кормош, голова. 1609 1—1 *І. Гонтарський,* секретар.

Ширіть наш часопис!

За редакцію відповідає О. Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло". З друкарні Видавничої Спілки „Діло", Львів, Ринок ч. 10.